
ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR OTORINOLARYNGOLÓGIA

Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Otorinolaryngológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, liečbou, rehabilitáciou a posudkovou činnosťou pri chorobách ucha, horných dýchacích orgánov, hltana, zmyslových orgánov sluchu a rovnováhy, čuchu a chuti, vrátane onkologických chorôb a podieľa sa na liečbe chorôb dutiny ústnej, pažeráka, tváre a krku, slinných žliaz, štítnej žľazy, maxilofaciálnej oblasti, bázy lebky a príľahlých štruktúr anatomických oblastí, vrátane detského veku.
2. Špecializačné štúdium trvá päť rokov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. z otológie:

- a) anatómia a fyziológia orgánov sluchu, patofyziológia sluchu, typy porúch sluchu a poruchy reči podmienené poruchami sluchu, diferenciácia porúch sluchu, diagnostické a terapeutické postupy v otológii, vyšetrenie sluchu ladičkami, audiometrom, nadprahové testy, tympanometria, slovná audiometria, vyšetrenie otoakustických emisií a mozgových evokovaných kmeňových potenciálov v sluchovej dráhe,
- b) rotačné a termické vyšetrenie vestibulového aparátu, elektronystagmografia,
- c) zobrazovacie metódy, rádiogramové vyšetrenie lebky, CT spánkových kostí, MR hlavy, angiografia karotického riečiska,
- d) zásady audioprotetiky, princíp kochleárnej implantácie, posudková činnosť pri poruche sluchu a rovnovážneho aparátu,
- e) akútne a chronické stredoušné zápaly, nádory stredného ucha.

2. z rinológie:

- a) rinoendoskopia, rinomanometria, akustická rinometria, olfaktórne testy, test na vyšetrenie cilárnej funkcie, nazálne provokačné testy na alergiu, interpretácia základných rádiogramov CT, MR, digitálnej subtrakčnej angiografie a sonografie v diagnostike chorôb nosa a prínosových dutín,
- b) testy na dôkaz úniku likvoru,
- c) diagnostika a liečba zápalov, nádorov nosa a prínosových dutín,
- d) posudzovanie porúch čuchu následkov úrazu nosa a prínosových dutín.

3. z laryngológie:

- a) choroby hlasového orgánu: zápaly, nádory, traumy a poruchy inervácie hrtana, choroby žliaz s vnútornou sekréciou, laryngtektómia, vyšetrenie kvality rozsahu hlasu, princíp stroboskopie, gustometria, interpretácia zobrazovacích metód – rádiogram krku, sonografie slinných žliaz, CT, MR, DSA,
- b) posudzovanie stenóz horných dýchacích ciest, trvalých následkov úrazu, interpretácia funkčných vyšetrení dýchacích orgánov,

c) chirurgia hrtana – endoskopická, parciálne resekcie, laryngektómia,
d) infekčné ochorenia detského veku v oblasti ORL, diagnostika a liečba chorôb hltana a hrtana u detí, vrátane vrodených chýb patriacich do ORL

4. z foniatricie: fyziologický fonačný mechanizmus a odchýlky od neho, dysfónia diagnostika, liečba, rehabilitácia,

prevencia a posudzovanie porúch interpersonálnej komunikácie spôsobenej poruchami sluchu, hlasu a reči.

5. z hraničných odborov: symptomatické poruchy reči pri chorobách centrálného a periférneho nervového systému, hlavne poruchy symbolických funkcií: afázia, dysartria, dysfázia a iné, zásady chirurgickej liečby rázštepov a podnebia.

6. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Minimálny počet zdravotných výkonov

		operácie	asistencie
1.	z otológie		
1.1	incízia othematómu, resekcia tumoru ušnice	5	
1.2	exstirpácia polypu, cudzieho telesa zo zvukovodu	5	
1.3	myringotómia (paracentéza)	10	
1.4	transmyringická drenáž	10	
1.5	myringoplastika	0	5
1.6	antrotómia, mastoidektómia	0	5
1.7	antrotómia, radikálna operácia na fantóme	5	
1.8	tympanoplastika, stapedotómia	0	5
2.	z rinológie:		
2.1	exstirpácia tumoru vonkajšieho nosa	10	
2.2	predná nosová tamponáda	10	
2.3	zadná nosová tamponáda	5	
2.4	kauterizácia krvácajúcej cievy v nosovej dutine	10	
2.5	odstránenie polypu	5	
2.6	repozícia zlomeniny	5	
2.7	septoplastika	10	
2.8	korektívna septorinoplastika	0	10
2.9	endoskopia nosovej dutiny	20	
2.10	turbinoplastika, mukotómia	10	
2.11	supraturbinálna anastrostómia	5	
2.12	pansinusoperácia	5	
2.13	dakryocystorinostómia	0	5
2.14	parciálna resekcia maxily	0	2
3.	z laryngológie:		
3.1	povrchová anestézia hrtana	5	
3.2	flexibilná laryngoskopia	5	
3.3	rigídna ezofagoskopia	5	
3.4	direktná laryngoskopia	5	

3.5	orotracheálna intubácia	10	
3.6	laryngomikrochirurgia, exstirpácia polypov	5	
3.7	excízia časti nádora na histologické vyšetrenie	5	
3.8	chordekómia	0	2
3.9	tracheotómia	5	10
3.10	parciálna resekcia hrtana, laryngektómia	0	5
3.11	laterofixácia, resekcia stenózy hrtana	0	2
3.12	laterálna parotidektómia	0	2
3.13	strumektómia, lobektómia	0	2
3.14	tonzilektómia	50	
3.15	abscestonzilektómia	0	5
3.16	adenotómia	10	
3.17	adenoidektómia endoskopická	10	
3.18	zastavenie krvácania po tonzilektómii a adenotómii	5	
3.19	frenulotómia, exstirpácia ranuly	2	
3.20	transorálna exstirpácia tumoru dutiny ústnej a hltana	0	5
3.21	uvulofaryngopalatoplastika	0	5
3.22	exstirpácia kožného tumoru	10	
3.23	ošetrenie rany	10	
3.24	exstirpácia krčnej cysty	0	5
3.25	exstirpácia krčnej lymfatickej uzliny	5	
3.26	disekcia krčných lymfatických uzlín	0	5

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Otorinolaryngológia v trvaní 60 mesiacov, z toho:

1.a)	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne UN LP , vrátane detskej otorinolaringológie	18 mesiacov
alebo		
1.b)	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne UN LP , vrátane detskej otorinolaringológie + na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne ORL Humenné s.r.o. , vrátane detskej otorinolaringológie	15 mesiacov UN LP + 3 mesiace ORL Humenné s.r.o.
2.	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne VOÚ, a.s. vrátane detskej otorinolaringológie	6 mesiacov
3.	na lôžkovom a ambulantnom oddelení vlastného ORL pracoviska	27 mesiacov
4.	všeobecná chirurgia	3 mesiace
5.	neurochirurgia	1 mesiac
6.	vnútorné lekárstvo	2 mesiace
7.	maxilofaciálna chirurgia	1 mesiac
8.	plastická chirurgia	1 mesiac
9.	anestéziológia a intenzívna medicína	1 mesiac

Individuálne zamerané teoretické vzdelávanie a chirurgická činnosť podľa orientácie lekára v špecializačnej príprave

Súčasťou teoretickej prípravy je:

- účasť na prednáškach a seminároch organizovaných LF UPJŠ,
- účasť na školiacich kurzoch otorinolaryngológie organizovaných *na LF UPJŠ*,
- **Právne predpisy týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti** – prebiehajú na samostatnom školiacom kurze **KPP - Kurz právnych predpisov** – odborne vedie: **MUDr. Nikita Bobrov, CSc.**
- účasť na odborných podujatiach SLS, Slovenskej ORL spoločnosti,
- samoštúdium,
- odporúčaná je aj prednášková a publikačná činnosť.

Špecializačná skúška

Študent špecializačného štúdia sa na skúšku prihlási písomne. K prihláške prikladá index odbornosti, záznamník zdravotných výkonov, písomnú prácu, certifikáty o účasti na kongresoch a seminároch, doklady o vlastnej prednáškovej a publikačnej činnosti.

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v špecializačnom študijnom programe.

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je **a) absolvovanie predpísanej praxe:**

Otorinolaryngológia v trvaní 60 mesiacov, z toho:

1.a)	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne UN LP , vrátane detskej otorinolaringológie	18 mesiacov
alebo		
1.b)	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne UN LP , vrátane detskej otorinolaringológie + na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne ORL Humenné s.r.o. , vrátane detskej otorinolaringológie	15 mesiacov UN LP + 3 mesiace ORL Humenné s.r.o.
2.	na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne VOÚ, a.s. vrátane detskej otorinolaringológie	6 mesiacov
3.	na lôžkovom a ambulatnom oddelení vlastného ORL pracoviska	27 mesiacov
4.	všeobecná chirurgia	3 mesiace
5.	neurochirurgia	1 mesiac
6.	vnútorné lekárstvo	2 mesiace
7.	maxilofaciálna chirurgia	1 mesiac
8.	plastická chirurgia	1 mesiac
9.	anestéziológia a intenzívna medicína	1 mesiac

b) absolvovanie predpísaných výkonov:

		operácie	asistencie
1.	z otológie		
1.1	incízia othematómu, resekcia tumoru ušnice	5	
1.2	exstirpácia polypu, cudzieho telesa zo zvukovodu	5	
1.3	myringotómia (paracentéza)	10	
1.4	transmyringická drenáž	10	
1.5	myringoplastika	0	5
1.6	antrotómia, mastoidektómia	0	5
1.7	antrotómia, radikálna operácia na fantóme	5	
1.8	tympanoplastika, stapedotómia	0	5
2.	z rinológie:		
2.1	exstirpácia tumoru vonkajšieho nosa	10	
2.2	predná nosová tamponáda	10	
2.3	zadná nosová tamponáda	5	
2.4	kauterizácia krvácejúcej cievy v nosovej dutine	10	
2.5	odstránenie polypu	5	

2.6	repozícia zlomeniny	5	
2.7	septoplastika	10	
2.8	korektívna septorinoplastika	0	10
2.9	endoskopia nosovej dutiny	20	
2.10	turbinoplastika, mukotómia	10	
2.11	supraturbinálna anastrostómia	5	
2.12	pansinusoperácia	5	
2.13	dakryocystorinostómia	0	5
2.14	parciálna resekcia maxily	0	2
3.	z laryngológie:		
3.1	povrchová anestézia hrtana	5	
3.2	flexibilná laryngoskopia	5	
3.3	rigídna ezofagoskopia	5	
3.4	direktná laryngoskopia	5	
3.5	orotracheálna intubácia	10	
3.6	laryngomikrochirurgia, exstirpácia polypov	5	
3.7	excízia časti nádora na histologické vyšetrenie	5	
3.8	chordekómia	0	2
3.9	tracheotómia	5	10
3.10	parciálna resekcia hrtana, laryngektómia	0	5
3.11	laterofixácia, resekcia stenózy hrtana	0	2
3.12	laterálna parotidektómia	0	2
3.13	strumektómia, lobektómia	0	2
3.14	tonzilektómia	50	
3.15	abscestonzilektómia	0	5
3.16	adenotómia	10	
3.17	adenoidektómia endoskopická	10	
3.18	zastavenie krvácania po tonzilektómii a adenotómii	5	
3.19	frenulotómia, exstirpácia ranuly	2	
3.20	transorálna exstirpácia tumoru dutiny ústnej a hltana	0	5
3.21	uvulofaryngopalatoplastika	0	5
3.22	exstirpácia kožného tumoru	10	
3.23	ošetrenie rany	10	
3.24	exstirpácia krčnej cysty	0	5
3.25	exstirpácia krčnej lymfatickej uzliny	5	
3.26	disekcia krčných lymfatických uzlín	0	5

Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť – spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby.

Teoretická časť sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou.

Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba práce.

Písomná práca špecializačného štúdia v otorinolaryngológii

Tému písomnej práce určí garant špecializačného štúdia. Súčasťou práce musí byť aj štúdium teoretických poznatkov (anatómia, histológia, patofyziológia, imunológia, genetika a pod.) v laboratórnych podmienkach, ktoré má vzdelávacia inštitúcia k dispozícii. Práca sa obhajuje publikovaním v recenzovanom odbornom časopise a pred skúšobnou komisiou.

Priebežné hodnotenie

Absolvent špecializačného štúdia je priebežne hodnotený garantom špecializačného štúdia každý semester. Výsledok hodnotenia garant zapíše do záznamníka absolventa.

Absolvent štúdia hodnotí každých 6 mesiacov priebeh štúdia, splnenia plánovaných teoretických a praktických cieľov, úroveň vzdelávania.

Hodnotenie študenta špecializačného štúdia

Za každý absolvovaný rok špecializačného štúdia sú poslucháčovi pridelené kredity podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v znení neskorších predpisov.

Podmienkou pre súhlas na vykonanie špecializačnej skúšky je získanie príslušného počtu kreditov daného minimálnou dĺžkou štúdia v schválenom programe špecializačného odboru. Pre špecializačný študijný program v špecializačnom odbore *otorinolaryngológia* v dĺžke 5 rokov, to je **250 kreditov**. (50 kreditov/1 rok špecializačného štúdia)